

PREOT VARNAVA IANKOS

BISERICA PĂCĂTOȘILOR

Traducere din limba greacă

NICUȘOR DECIU

EDITURA EGUMENITA

2016

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Biserica păcătoșilor	11
Necredința cea „bună”	17
Acele femei care L-au iubit fierbinte pe Hristos	26
Căutând sinele nostru pierdut	31
Măsurând propășirea noastră duhovnicească	38
Păcatul și singurătatea	46
Suntem vrednici de Rai	54
Hristos îngăduitorul	60
Depășirea logicii	66
Acela care voiește să creadă	74
Dorirea lui Hristos	81
Deznădăjduirea optimistă	87
Hristos ne deschide calea	92
Nu se mântuiește acela care se simte sigur	99
În ciuda păcatelor noastre, nădăjduim!	104
Cultul personalității, hulire a lui Dumnezeu	110
În greutăți ne scandalizăm	115
Dumnezeu ne iartă, ne iubește	122
Răsturnarea moralei lumești	128
Atunci când Dumnezeu se retrage	135
Calea suferinței	141
Creștin „viu” sau mort?	148
Din singurătate în comuniune	156

Biserica îi primește pe toți	167
Viața noastră să devină Dumnezeiasca Liturghie ...	174
Bindecuvântarea „sărăciei”	179
Mântuirea omului este mai presus de lege	185
Căutarea lui Hristos	189
Relație de viață	194
Păcatul suficienței de sine	201
Bindecuvântarea neputinței	207
Atrăgându-L pe Dumnezeu	213
Osteneala iubirii	220
Puterea rugăciunii	227
Smerenie și dragoste	232
Dumnezeul iubirii părintești	237
Dragostea este viață	241
Să devină Hristos văzut în viața noastră	247
Crucea mântuirii noastre	252
„Credință, post și rugăciune”	257
Deznădejdea și împietrirea inimii	262
Vistieria fecioriei	268
Certitudinea dragostei	274
Privilegiul întinericului	278

Necredința cea „bună”

Astăzi este Duminica lui Toma (*Ioan 20, 19-31*), și Biserica noastră pomenește evenimentul pipăirii Domnului nostru „în locul cuielor” de către Apostolul Toma. Biserica noastră numește necredința lui Toma „necredința cea bună”, pentru că această nevoie și acest mod de a fi al său l-au condus la cunoștința Învierii lui Hristos.

Toma, respingând orice formă de ipocrizie religioasă, care se exprimă prin înțelesul credinței religioase ca tradiție, ca obișnuință și ca identitate, caută ca să-i fie întemeiată credința pe gustare și experiență personală.

Nu s-a mulțumit, așadar, cu mărturiile celorlalți ucenici, ci a vrut el însuși să fie martor ocular al Învierii lui Hristos, astfel încât să aibă putere cuvântul său și predica sa, când mai târziu îl vom vedea că merge în India în calitate de apostol al lui Hristos. Așadar, Toma a vrut să-L atingă pe Domnul, să-L pipăie, ca să poată să spună și altora: „Eu L-am văzut, L-am gustat, L-am pipăit. Nu poate nimeni să mă ia în râs, spun adevărul”. În acest fel pătrunde el însuși în procesul relației personale cu Dumnezeu.

Avem aici dimensiunea predicii și a trăirii, dimensiunea a ceea ce am învățat, sau a ceea ce

ne-au spus alții și a trăirii personale. Secularizarea care se întâmplă în viața noastră cotidiană este rezultatul acestei distanțe dintre ceea ce am fost învățați și ceea ce trăim. Aceste două realități trebuie să fie unite.

De multe ori declamăm că suntem credincioși și că nu avem nevoie de ceva ca să se întărească credința noastră, nu deoarece credem, ci pentru că realmente nu credem în posibilitatea unei legături vii cu Dumnezeu.

Secularizarea majorității membrilor Bisericii noastre se datorează unei religiozități pe care aceștia și-o consolidează pe experiențele altora. Dar Biserica lui Hristos, ca să devină vie, trebuie să fie întemeiată pe trăirile personale ale membrilor ei acum și aici.

Faptul de a nu căuta trăirea personală este posibil să nu se datoreze credinței ortodoxe, ci mai degrabă necredinței noastre. Socotim că un asemenea lucru este irealizabil și ne odihnim iarăși în obișnuință, în religiozitate, în tradiție. Însă o tradiție care nu are o trăire vie este o tradiție moartă. **O tradiție care este numai reamintire și nu este posibilitatea participării personale la taina Crucii și Învierii este avorton bisericesc și infirmitate duhovnicească.**

Atunci când omul se limitează la câteva canoane în viața bisericească, aceasta este dovada că își dorește frâna. Chiar și ascultarea, atunci când o folosim în Biserica noastră drept paravan,

multe vor fi simptomele căderii bisericesc-religioase. Așadar, mă odihnesc, iarăși, în mărturia unui terț, și nu am responsabilitate personală, dorință personală de a mă întâlni cu Hristos.

De multe ori dorul nostru pentru Hristos este îngrădit de „ascultări” de tip psihologic, ca să simțim o asigurare religioasă pentru un Rai viitor. Dar Raiul, dacă nu este o simțire vie a Învierii lui Hristos, este un Rai mincinos.

Dumnezeu este și pentru măsurile noastre, dar ne și depășește. Însă se apropie de noi cu dragostea Sa și cu îngăduința Sa. Ceea ce controlează Dumnezeu, ceea ce deosebește Dumnezeu în inima noastră este credința noastră în legătura personală cu El.

Aceasta înseamnă că în inima noastră avem simțirea că nu este suficient modul în care trăim pentru ca să fim vii. Nu este suficient modul de a fi dimpreună cu evenimentele și cu propunerile lumii și cu plăcerile ei ca să acopere inima noastră pe deplin. Chiar și faptul că noi suntem pur și simplu numai mădulare ale Bisericii nu ne este suficient. Inima noastră caută adevărul, nu întrucât l-a auzit de la un oarecare preot, sau a citit despre el în vreo carte, ci pentru că omul însuși în mod personal dorește să-l guste. **Pentru aceasta există Biserica, pentru ca să-i dea omului posibilitățile de a participa (de a se împărtăși) în mod personal la lucrările lui Dumnezeu, la dragostea lui Dumnezeu; pentru ca omul să**

aibă o legătură personală cu Dumnezeu. Ceea ce constituie cu adevărat păcatul nostru este izolarea noastră în faptele noastre, în aranjarea pe care o creează faptele și datele vieții noastre și în respingerea unei neconținute căutări lăuntrice și a neliniștii, de a găsi ceea ce denaturează viața noastră de zi cu zi. De a găsi ceea ce este adevărat și biruiește moartea.

Obișnuința este aceea care ne distruge; în special obișnuința religioasă, care a devenit o stare „profesională”, am putea spune.

Ceea ce de multe ori devine un motiv pentru mulți oameni, membri ai Bisericii, ca să se înregistreze în oarecari secte, sau grupări religioase, este faptul că acestea, prin modul lor de a fi, prin expresia și structura lor psihologică, dau senzația vioiciunii în viața duhovnicească și în relația lor cu Dumnezeu. Dimpotrivă, la noi baricadarea noastră în spatele unor stări sau obișnuințe statornicite a omorât simțirea lui Dumnezeu. Această omorâre (necrozare) a noastră o acoperim spunând că „nu ajunge mintea noastră la Dumnezeu, drept pentru care, suntem în regulă, ne este de ajuns faptul că suntem creștini ortodocși”, și astfel ne continuăm parcursul nostru. Aceasta este o greșală uriașă.

Drept pentru care ce ne arată nouă Apostolul Toma? Din care motiv Biserica noastră dă mărturie pentru acest eveniment al pipăirii Domnului? Ca să ne spună că există un fel de necredință care

nu este „rea”. Există o „necredință bună” atunci când omul are gând bun și când Hristos vrea să devină realitatea vie a vieții lui. Dar, ca să se întâmple așa ceva, trebuie să-L urmăm pe Hristos nu numai în Înviere, ci și pe Golgotha. Trebuie să fim gata să ne răstignim voia „proprie”.

Hristos ne răspunde în acord cu voia noastră. Însă aceasta nu trebuie să fie o curiozitate a minții, ci o dispoziție adevărată de a ne răstigni împreună și de a învia împreună cu Hristos cel Înviat. Când omul are această maturitate a dispoziției de a-și „vinde” propriul „eu” pentru această așteptare, atunci Hristos îi răspunde.

Însă, atunci când este doar o curiozitate a minții, o certitudine a capacității noastre intelectuale, aceasta este o înlocuire a lui Hristos cu propria noastră putere. Prin urmare, o cădere reală și o neputință de a ne întâlni cu Hristos.

La Apostolul Toma așa ceva nu a existat. Și unde se vede că apostolul cel necredincios era gata să se întâlnească și să se răstignească împreună cu Hristos? După această mărturisire ce a făcut? A devenit el însuși apostol misionar, a ajuns până în India, consemnează biograful său. Dar noi suntem gata ca după întâlnirea cu Hristos cel Înviat să le lăsăm pe toate? Acolo, așadar, se vede în ce măsură suntem gata „să ne vindem” dorința noastră, gândul nostru. Așa cum face cel îndrăgostit, care pentru a-și asigura dragostea (erosul) sa, le lasă și le uită pe toate, toate grijile.